

NVAO NEDERLAND

ASSOCIATE DEGREE SOCIAAL FINANCIËLE
DIENSTVERLENING (008654)
Christelijke Hogeschool Windesheim

ADVIESRAPPORT

27 JANUARI 2020

NVAO □ NEDERLAND

ASSOCIATE DEGREE SOCIAAL FINANCIËLE
DIENSTVERLENING (008654)

Christelijke Hogeschool Windesheim

BEPERKT TOETS NIEUWE OPLEIDING
ADVIESRAPPORT

27 JANUARI 2020

Inhoud

1	Samenvattend advies	4
2	Introductie	6
2.1	Werkwijze panel.....	6
2.2	Panel rapport	7
3	Beschrijving van de instelling.....	8
3.1	Algemene gegevens.....	8
3.2	Profiel instelling	8
3.3	Profiel opleiding.....	8
4	Beoordeling per standaard	9
4.1	Beoogde leerresultaten.....	9
4.2	Onderwijsleeromgeving	12
4.3	Toetsing	14
4.4	Graad en CROHO-onderdeel.....	15
4.5	Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding.....	15
4.6	Aanbevelingen	16
5	Overzicht oordelen	17
	Bijlage 1: Programma locatiebezoek	18
	Bijlage 2: Overzicht van bestudeerde documenten.....	19
	Bijlage 3: Lijst met afkortingen	20

1 Samenvattend advies

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 5 juli 2019 een aanvraag ten behoeven van een accreditatie nieuwe opleiding voor de opleiding Associate degree Sociaal Financiële Dienstverlening (Ad SFD) van de Christelijke Hogeschool Windesheim. NVAO heeft daarop een panel van experts gevraagd om alle aangeleverde informatie te bestuderen, het programma met de afgevaardigden van de instelling en opleiding tijdens een locatiebezoek te bespreken en een concluderend oordeel uit te spreken over de kwaliteit van de nieuwe opleiding.

Onderstaande overwegingen hebben een belangrijke rol gespeeld in de uiteindelijke beoordeling van het programma door het panel.

De Ad SFD leidt professionals op die bijdragen aan een effectieve aanpak van sociaal-financiële problematiek, met aandacht voor vroegsignalering, samenwerking en leren van elkaar. In de opleiding staat de menselijke en sociale kant van schuldenproblematiek centraal en de sociaal-financieel dienstverlener (SFD'er) werkt dan ook direct op het niveau van mensen met financiële problemen ('cliënten'). In de begeleiding van cliënten betrekken SFD'ers sociale, maatschappelijke, culturele en persoonlijke omstandigheden, met oog voor diversiteit, aansluiting bij de leefwereld en het bevorderen van (financiële) zelfredzaamheid van de cliënt. Het panel constateert dat de Ad SFD enerzijds een specifiek profiel heeft, dat sociale en financiële aspecten combineert; daarmee onderscheidt de opleiding zich van verwante opleidingen. Anderzijds is de opleiding volgens het panel voldoende breed om in te spelen op veranderingen in het werkveld en de samenleving, en om aan te sluiten bij zeer diverse doelgroepen en instanties.

Het panel heeft veel waardering voor de wijze waarop de Ad SFD is ontwikkeld, in intensieve samenwerking met zowel het werkveld als andere hogescholen. De opleiding sluit aan bij een bestaand beroepsprofiel, dat is aangescherpt op basis van input uit het regionale werkveld. Vanuit het beroeps- en competentieprofiel heeft de instelling vier taakgebieden en in totaal negen bijbehorende eenheden van leeruitkomsten (EvL's) geformuleerd. Volgens het panel sluiten de taakgebieden en de beoogde leeruitkomsten goed aan bij het Ad-niveau. Wel beveelt het panel aan om in de formulering van de leeruitkomst met betrekking tot signalering en het ontwerpen van preventieve interventies duidelijker aan te geven dat de Ad'er werkzaam is op het micro- en mesoniveau, in direct contact met individuele cliënten en cliëntgroepen, en niet op een breder gemeenschapsniveau.

Het curriculum van de Ad SFD bestaat uit vier modules van ieder 30 EC, die zijn verbonden aan de vier taakgebieden. Het panel beoordeelt het curriculum van de Ad SFD als degelijk uitgewerkt, coherent en aansluitend bij de leeruitkomsten, met een verdiepingsslag in de afstudeerfase. De modulaire opzet past bij de beoogde doelgroep en maakt de inrichting van individuele leerroutes deels mogelijk.

Voor de leeractiviteiten gaat de opleiding uit van blended learning: bij iedere module biedt de opleiding een combinatie aan van online onderwijs, contactonderwijs en leren op de leerwerkplek. Windesheim zet sterk in op samen leren binnen een kleine leergemeenschap, met veel persoonlijke begeleiding in combinatie met leren in de beroepspraktijk. Het panel is hierover positief en was verheugd dat een student van een verwante Ad-opleiding bevestigde dat de onderwijspraktijk aansluit bij de beschrijvingen uit het dossier. Studenten dienen ten minste twintig uur per week te werken in een relevante praktijkomgeving en daar activiteiten uit te voeren die bijdragen aan het behalen van de leeruitkomsten. Het leren in de praktijk is volgens het panel adequaat geborgd met een werkplekscan en regelmatig contact tussen de opleiding en de leerwerkplek.

Het panel is onder de indruk van het enthousiaste, sterke en ervaren docententeam. De docenten werken intensief samen bij de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en de toetsing en kunnen voor hun eigen scholing gebruikmaken van een uitgebreid aanbod van Windesheim. Binnen het team zijn de verschillende benodigde expertises voldoende vertegenwoordigd; aanvullend kan de opleiding beroep doen op de expertise van verbonden lectoraten. Het panel adviseert de opleiding om het werkveld actief te blijven betrekken bij de opleiding zodat studenten goed zicht krijgen op het brede werkveld. Tijdens het bezoek gaven de werkveldvertegenwoordigers aan hiertoe zeker bereid te zijn.

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het toetsbeleid binnen de Ad SFD sluit grotendeels aan bij dat van andere deeltijdopleidingen binnen het domein Gezondheid en Welzijn. Volgens het panel beschikt de Ad SFD over een uitdagend en gevarieerd toetsprogramma, dat goed aansluit bij de beoogde doelgroep. De opleiding maakt gebruik van geïntegreerde en flexibele toetsvormen. Het panel vindt de toetsopdrachten goed uitgewerkt en is positief over de rubrics, die ook individuele toetsvormen mogelijk maken. Bij de beoordeling hanteert de opleiding een duidelijke scheiding van rollen. Het panel heeft veel vertrouwen in de borging van de toetskwaliteit door de ervaren examencommissie en door de borgingsmechanismen die de opleiding heeft ingericht.

Het panel komt tot een eindoordeel positief ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding Associate degree Sociaal Financiële Dienstverlening van de Christelijke Hogeschool Windesheim en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 27 januari 2020

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe opleiding
Associate degree Sociaal Financiële Dienstverlening van de Christelijke Hogeschool Windesheim,

Agnes van der Linden
(voorzitter)

Anne Martens
(secretaris)

2 Introductie

2.1 Werkwijze panel

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 5 juli 2019 een aanvraag ten behoeve van de accreditatie nieuwe opleiding voor de opleiding Associate degree Sociaal Financiële Dienstverlening van de Christelijke Hogeschool Windesheim. Het succesvol doorlopen van een procedure Toets Nieuwe Opleiding (TNO) is een voorwaarde om als opleiding door de NVAO te worden erkend. Met het keurmerk van de NVAO mogen opleidingen de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan de procedure die wordt gevolgd voor opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een planbeoordeling. Na het toekennen van de accreditatie nieuwe opleiding, valt de opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Om de nieuwe opleiding te beoordelen, heeft de NVAO een panel van experts vastgesteld met de volgende samenstelling:

- Voorzitter: Agnes van der Linden, zelfstandig onderwijskundige met ruime managementervaring in het hbo;

Leden:

- Barbara Boom, opleidingsmanager Ad Logistiek en Zorg, Welzijn en Educatie, Hogeschool Rotterdam;

- Didier Reynaert, lector Sociaal Werk, Hogeschool Gent, en hoofddocent Sociaal Werk, HAN University of Applied Sciences;

- Arend Wesdijk, adviseur Sociaal Domein;

- Student-lid: Akash Hanoeman, student hbo-bachelor Bedrijfskunde, Avans Hogeschool, en educatieve minor, Fontys Hogescholen.

Het panel werd bijgestaan door Sacha Maier, beleidsmedewerker NVAO, als procescoördinator en door Anne Martens als secretaris.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 11 december 2019 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor het locatiebezoek.

Op 12 december 2019 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding. Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna het conceptrapport is vastgesteld door de voorzitter. Het adviesrapport is op 17 januari 2020 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 23 januari 2020 gereageerd op het adviesrapport. De twee voorgestelde inhoudelijke correcties werden overgenomen, waarna het definitieve rapport is

vastgesteld door de voorzitter. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 4 februari 2020 aan de NVAO aangeboden.

2.2 Panel rapport

Het eerste hoofdstuk van dit rapport is het samenvattend advies en het huidige hoofdstuk is de introductie.

Het derde hoofdstuk heeft een omschrijving van het programma waaronder de positionering van de opleiding binnen de instelling en binnen het hoger onderwijsbestel in Nederland.

Het panel geeft zijn bevindingen, overwegingen en conclusies weer in hoofdstuk 4 aan de hand van de onderwerpen en standaarden uit het relevante kader.

De bevindingen zijn de feiten zoals waargenomen door het panel in de aangeleverde documentatie en gedurende het locatiebezoek. De overwegingen bevatten de oordelen, meningen en zienswijzen van het panel en de mate waarop deze effect hebben op het uiteindelijke oordeel van het panel op de standaard. Op basis van de overwegingen wordt ook een algemeen eindoordeel uitgesproken.

Tot slot wordt in een tabel schematisch weergegeven wat de oordelen zijn per standaard.

3 Beschrijving van de instelling

3.1 Algemene gegevens

Instelling	: Christelijke Hogeschool Windesheim
Opleiding	: Sociaal Financiële Dienstverlening
Variant	: deeltijd
Graad	: Associate degree
Locatie	: Zwolle
Studieomvang (EC)	: 120
CROHO-onderdeel	: gedrag en maatschappij

3.2 Profiel instelling

De Christelijke Hogeschool Windesheim ('Windesheim') is een hogeschool met vestigingen in Zwolle en Almere. De instelling verzorgt opleidingen en cursussen voor ruim 22.000 studenten en duizenden cursisten. Windesheim richt zich op onderwijs, onderzoek en ondernemen, georganiseerd binnen verschillende domeinen. Ieder domein bestaat uit verwante (Ad-, bachelor- en master)opleidingen en kenniscentra. De associate degree-opleiding Sociaal Financiële Dienstverlening (Ad SFD) wordt verzorgd door het domein Gezondheid en Welzijn.

Windesheim wil studenten opleiden tot waarde(n)volle professionals, door de kritische en ethische aspecten van het (toekomstige) beroep in het curriculum te benadrukken. Voor de inrichting van haar onderwijsomgeving heeft de instelling drie centrale facetten benoemd: ze wil (1) een inspirerende en uitdagende onderwijsomgeving scheppen waar studenten door middel van (2) interactie een (3) breed perspectief wordt geboden op hun professionele domein. Opleidingen geven de facetten vorm op een wijze die aansluit bij de behoeften van studenten en het werkveld in het specifieke domein. De deeltijdopleidingen in het domein Gezondheid en Welzijn hanteren een didactisch concept waarin het onderwijs flexibel vormgegeven is, aan de hand van leeruitkomsten die op verschillende manieren te behalen zijn. De opleidingen zijn zo ingericht dat ze recht doen aan de (leer)mogelijkheden van de student en aansluiten bij de (werk)ervaring die de student al heeft.

3.3 Profiel opleiding

Met de Ad Sociaal Financiële Dienstverlening wil Windesheim bijdragen aan een effectieve aanpak van de sociaal-financiële problematiek rondom schulden en armoede in de samenleving. De Ad SFD leidt professionals op die werken op het snijvlak van de sociaal-agogische, financiële en juridische context waarin mensen met financiële problemen zich kunnen bevinden. Sociaal-financieel dienstverleners werken met cliënten, hebben een signalerende rol binnen hun organisatie en werken samen met ketenpartners.

In Nederland bieden Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Inholland al een Ad SFD aan. Die opleidingen hebben voor Windesheim gediend als basis voor de nieuwe Ad SFD. Tegelijkertijd hebben de drie instellingen gezamenlijk de opleiding opnieuw bekeken en verder ontwikkeld. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 willen de drie instellingen een hernieuwde Ad SFD aanbieden, waarbij de gezamenlijk ontwikkelde leeruitkomsten voor minimaal 60% overeenkomen.

4 Beoordeling per standaard

In dit hoofdstuk wordt de evaluatie door het panel van de standaarden omschreven. Bij elke standaard geeft het panel zijn bevindingen, overwegingen en oordeel weer. De beoordeling is gebaseerd op de standaarden en criteria zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding.

Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

4.1 Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De Ad Sociaal Financiële Dienstverlening (SFD) leidt professionals op die bijdragen aan een effectieve aanpak van sociaal-financiële problematiek, met aandacht voor vroegsignalering, samenwerking en leren van elkaar. In de opleiding staat de menselijke en sociale kant van schuldenproblematiek centraal en de SFD'er werkt dan ook direct op het niveau van mensen met financiële problemen ('cliënten'). In het informatiedossier verwijst Windesheim naar verschillende onderzoeken en cijfers met betrekking tot schulden en armoede in Nederland. De instelling constateert dat cliënten vaak te maken hebben met veel verschillende hulpverleners, door een combinatie van factoren die aan de basis liggen van de financiële problemen. Dit brengt een risico op communicatieve misverstanden met zich mee. SFD'ers leren integraal naar de problematiek te kijken, zodat ze op meerdere fronten ondersteuning kunnen bieden.

De opleiding is gericht op professionals die al werkzaam zijn in de sociale en/of financiële dienstverlening en sluit aan bij (bestaande en nieuwe) functies in die sector, bijvoorbeeld als schuldbemiddelaar, budgetconsulent of expert schuldhulpverlening binnen wijkteams of instellingen die te maken hebben met cliënten met schulden. Ad SFD'ers zijn werkzaam op het snijvlak van de sociaal-agogische, financiële en juridische context waarin cliënten zich bevinden; ze leggen relaties tussen financiën, gezondheid, werk en de sociale omgeving. In de begeleiding van cliënten betrekken ze sociale, maatschappelijke, culturele en persoonlijke omstandigheden, met oog voor diversiteit, aansluiting bij de leefwereld en het bevorderen van (financiële) zelfredzaamheid van de cliënt. Ze hebben een signalerende rol binnen de organisatie waarin ze werkzaam zijn en werken samen met ketenpartners. Werkveldvertegenwoordigers bevestigen de behoefte aan dit type professionals, die kennis hebben van zowel het sociale als financiële vlak en hierin collega's kunnen ondersteunen.

Windesheim sluit met de nieuwe opleiding aan bij een bestaand beroepsprofiel, dat is aangescherpt op basis van input uit het regionale werkveld. Dit heeft geleid tot een eigen Body of Knowledge, Skills en Attitude (BoKS(A)), met de kennis, houding en vaardigheden voor professionals die werken met sociaal-financiële en juridische vraagstukken. Aan de hand van deze BoKS(A) hebben Windesheim, Hogeschool Inholland en Hogeschool Rotterdam gezamenlijk de Ad SFD verder ontwikkeld, binnen het Landelijk Domein Overleg Ad's Zorg, Welzijn en Educatie.

Vanuit het beroeps- en competentieprofiel heeft de instelling vier taakgebieden en bijbehorende eenheden van leeruitkomsten (EvL's) geformuleerd. Een leeruitkomst beschrijft wat een student moet weten, begrijpen en kunnen toepassen na afronding van een leerperiode; in het competentieprofiel heeft de opleiding de Ad-competenties en leeruitkomsten nader uitgewerkt in prestatie-indicatoren. De opleidingen van Windesheim, Hogeschool Inholland en Hogeschool

Rotterdam willen vanaf schooljaar 2020-2021 vanuit dezelfde basis vertrekken, met leeruitkomsten die voor minimaal 60% overeenkomen; dit geeft de instellingen enige ruimte voor een eigen invulling. Windesheim heeft de taakgebieden en leeruitkomsten besproken met vertegenwoordigers uit het werkveld en haar curriculumcommissie, waarna ze als volgt zijn vastgesteld:

Module (taakgebied)	Eenheden van leeruitkomsten	EC
1: van contactleggen tot en met adviseren in het sociaal-financiële domein	Leeruitkomst 1.1 contactleggen	15
	Leeruitkomst 1.2 analyseren	10
	Leeruitkomst 1.3 informeren, verwijzen en adviseren	5
2: begeleiden van mensen en hun netwerken bij sociaal-financiële problematiek	Leeruitkomst 2.1 plan maken	10
	Leeruitkomst 2.2 begeleiden en interveniëren	15
	Leeruitkomst 2.3 reflecteren op eigen handelen	5
3: bijdragen aan preventie in het sociaal-financiële domein	Leeruitkomst 3.1 signaleren	20
	Leeruitkomst 3.2 een preventieve interventie ontwerpen	10
4: profilering van het beroep en bijdragen aan innovatieve oplossingen bij de aanpak van sociaal-financiële ondersteuningsvragen	Leeruitkomst 4.1 samen met belanghebbende komen tot een innovatieve oplossing voor een vraagstuk binnen het sociaal-financiële domein	20
	Leeruitkomst 4.2 profileren en professionaliseren	10

In de toekomst wil de opleiding regelmatig werkveldbijeenkomsten blijven organiseren om het beroepsprofiel en de leeruitkomsten te bespreken en zo nodig aan te passen. Daarnaast zal de opleiding de aansluiting bij de arbeidsmarkt monitoren via alumnionderzoek.

Windesheim heeft de Ad SFD (niveau 5) gepositioneerd ten opzichte van de landelijke Ad-competenties en ten opzichte van verwante functies op mbo-4 en bachelorniveau. Het is de bedoeling dat de Ad'er werkt en denkt op tactisch niveau en de verbinding legt tussen collega's op operationeel en strategisch niveau, binnen en buiten de eigen organisatie. Door een integrale kijk op de (schulden)problematiek is de SFD'er een vast aanspreekpunt voor de cliënt. Daarbij is de Ad'er een verbinder voor hulpverleners van verschillende disciplines. In de loop van de opleiding werken studenten aan het kunnen uitvoeren van taken door de geïntegreerde toepassing van kennis, vaardigheden en houdingsaspecten, met steeds meer zelfstandigheid of verantwoordelijkheid binnen complexere dan wel meer multidisciplinaire contexten.

Het panel heeft met vertegenwoordigers van de opleiding en het werkveld gesproken over het beoogde niveau. In de gesprekken werd duidelijk dat de SFD'er vanuit het directe contact met de cliënt weet wat er speelt en ondersteuning biedt bij het bevorderen van (financiële) zelfredzaamheid. Indien nodig, weet de Ad'er hoe hij of zij andere hulpverleners kan inschakelen, zowel binnen als buiten de eigen organisatie.

De opleiding is gericht op de regelgeving en (organisatie van) voorzieningen in Nederland. Gedurende de opleiding komen studenten in aanraking met relevante kaders en (gedrags)codes binnen de sector. Afgestudeerden moeten kunnen werken in de Nederlandse multiculturele samenleving, met cliënten met uiteenlopende achtergronden. Wat betreft interculturele

communicatie waakt de opleiding ervoor te focussen op specifieke doelgroepen; de nadruk ligt op leren inleven in anderen. In het afstudeerprogramma maken studenten gebruik van internationale bronnen en perspectieven.

Tot slot heeft het panel tijdens het locatiebezoek gesproken over de wettelijke beroepsvereisten zoals beschreven in de Wet op het financieel toezicht (Wft). Een Wft-getuigschrift kan van belang zijn voor afgestudeerden die werkzaam zijn als financieel dienstverlener. Het panel heeft echter begrepen dat in overleg met het werkveld en de andere hogescholen is vastgesteld dat Wft-certificering voor de meerderheid van de studenten waarschijnlijk niet verplicht is. Voorbereiding op het Wft-examen maakt daarom geen onderdeel uit van de Ad SFD. Wel heeft Windesheim de expertise in huis om studenten (bij) te scholen op dit vlak, mocht dat nodig zijn.

Overwegingen

Het panel heeft veel waardering voor wijze waarop de Ad SFD is ontwikkeld, in intensieve samenwerking met zowel het werkveld als andere hogescholen. Het beroepsprofiel van de opleiding sluit aan bij actuele vraagstukken en behoeften in de sector, zo bleek duidelijk tijdens het locatiebezoek. Het panel constateert dat de Ad SFD enerzijds een specifiek profiel heeft, dat sociale en financiële aspecten combineert; daarmee onderscheidt de opleiding zich van verwante Ad- en bacheloropleidingen, zoals Social Work. Anderzijds is de opleiding volgens het panel voldoende breed om in te spelen op veranderingen in het werkveld en de samenleving, en om aan te sluiten bij zeer diverse doelgroepen en instanties. Het panel adviseert om bij de verdere ontwikkeling van de opleiding in de gaten te houden of de gehanteerde termen, zoals 'expert schuldhulpverlening', passend zijn voor de posities waarin SFD'ers terechtkomen.

Volgens het panel sluiten de taakgebieden en de beoogde leeruitkomsten goed aan bij een opleiding op Ad-niveau. Daarbij merkt het op dat uit de gevoerde gesprekken bleek dat de werkveldvertegenwoordigers en potentiële studenten een duidelijk beeld hadden van de concrete taken die SFD'ers zouden kunnen vervullen, maar dat vertegenwoordigers vanuit de opleiding dit voornamelijk minder scherp konden beschrijven. Aansluitend bij deze waarneming beveelt het panel aan om in de formulering van de leeruitkomsten met betrekking tot signalering en het ontwerpen van preventieve interventies (3.1 en 3.2) nader aan te geven dat de Ad'er werkzaam is op het micro- en mesoniveau, in direct contact met individuele cliënten en cliëntgroepen, en niet op een breder gemeenschapsniveau. Het panel verwacht dat op die manier de verschillen met het bachelorniveau duidelijker zichtbaar zullen worden en dat het voor alle betrokkenen duidelijker zal zijn welk type professional de opleiding voor ogen heeft.

Wat betreft Wft-scholing en -certificering beveelt het panel aan om de elementen uit de Wft in het zicht te houden en te borgen, in het bijzonder het centraal stellen van het belang van de cliënt ten opzichte van de belangen van eventuele opdrachtgevers en/of samenwerkingspartners. Monitoring van de behoefte aan extra scholing vindt het panel met name belangrijk voor studenten die werkzaam zijn bij commerciële organisaties.

De visie op internationalisering binnen de opleiding is voornamelijk beperkt tot aandacht voor interculturele communicatie en de inzet van internationale bronnen. Het panel doet de suggestie om te onderzoeken of internationale methodieken rondom schuldenproblematiek een grotere plaats kunnen krijgen in de opleiding, voor zover daarover informatie beschikbaar is.

Op basis van de bevindingen meent het panel dat de beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding. Ze zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie: voldoet

4.2 Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Het curriculum van de Ad SFD bestaat uit vier modules van ieder 30 EC, die zijn verbonden aan de vier taakgebieden. Iedere module bestaat uit twee of drie samenhangende EvL's die horen bij de inhoud van het taakgebied; elke eenheid heeft een omvang van 5, 10, 15 of 20 EC. De leeruitkomsten leggen de nadruk op output in plaats van op input en proces, zodat studenten kunnen leren op een manier die bij hen past. Individuele trajecten kunnen deels flexibel en vraaggericht ingericht worden, waarbij studenten gebruikmaken van verschillende leeractiviteiten om de leeruitkomsten te realiseren en aan te tonen. De opleiding verwacht van studenten dat zij zelf de regie nemen op hun eigen leerproces en samen met hun begeleiders een passende leerroute inrichten.

In principe volgen studenten de modules in de standaardvolgorde, maar in overleg kunnen ze kiezen voor een afwijkende volgorde of tempo. Het panel heeft begrepen dat het de bedoeling is dat de studenten starten met module 1 en de opleiding eindigen met module 4, waardoor de keuzevrijheid beperkt is. Wel kunnen studenten binnen de modules de afzonderlijke leeruitkomsten in een andere volgorde doorlopen.

De deeltijdopleiding richt zich op studenten die ten minste twintig uur per week werken in een relevante praktijkomgeving – een betaalde werkplek of een stageplaats. Op hun leerwerkplek voeren studenten activiteiten uit die bijdragen aan het behalen van de leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn zo geformuleerd dat ze ruimte bieden aan de eigenheid van de specifieke leerwerkcontext. Windesheim heeft een werkplekscan opgesteld om te beoordelen of de leerwerkplek geschikt is om leeruitkomsten te behalen. Hogeschool, student en leerwerkplek maken samen afspraken en legen deze vast in een tripartite overeenkomst.

Op basis van ervaringen binnen verwante opleidingen verwacht de opleiding voornamelijk werkende volwassenen die willen opscholen (van mbo naar hbo) of omscholen (vanuit een andere sector). Alle studenten die voldoen aan de toelatingseisen, inclusief geschikte leerwerkplek, zijn toelaatbaar. Afgestudeerden kunnen doorstromen naar de hbo-bacheloropleiding Social Work, waarbij ze een vrijstelling krijgen van ten minste 90 EC. Indien studenten willen doorstromen naar andere opleidingen, beslist de examencommissie van de betreffende bacheloropleiding over een eventueel schakeltraject.

De gehanteerde didactiek binnen de Ad SFD is gebaseerd op het sociaalconstructivisme, de piramide van Miller en concurrency leren. Voor de leeractiviteiten gaat de opleiding uit van blended learning: bij iedere module biedt de opleiding een combinatie aan van online onderwijs, contactonderwijs en leren op de leerwerkplek. Via online onderwijs bereiden studenten de contactmomenten voor. Het contactonderwijs vindt plaats op een vaste dag in de week en bestaat voor iedere module uit twee startweken en twaalf lesweken. De lesweken bestaan afwisselend uit basislessen (integratieve lessen, leerteambijeenkomsten, trainingen) en verrijkende lesdagen waarop specifieke onderwerpen aan bod komen. Tot slot leren studenten informeel, in de omgeving los van educatieve activiteiten; in het contactonderwijs besteden docenten expliciet aandacht aan deze leerervaringen.

Windesheim biedt studenten een kleinschalige en kansrijke onderwijsomgeving, waarin aandacht voor het individu en interactie centraal staan. Studenten die zich aanmelden voor de Ad SFD doorlopen een individueel intakeproces. Bij de start van de studie krijgen alle studenten een vaste studentbegeleider toegewezen. Groepen van twaalf tot veertien studenten met dezelfde begeleider vormen tijdens de eerste drie modules vaste leerteams, waarin ze onder andere werken aan reflectievaardigheden en de aanpak van het leren bespreken. De opleiding verwacht

een diverse instroom; tijdens de contactdagen en in de leerteams komen studenten vanuit verschillende organisaties met elkaar in contact en leren ze van elkaar.

Samen met hun studentbegeleider bepalen studenten hun individuele leerroute. Deze leggen ze vast in een onderwijsovereenkomst, waarin ook wordt vermeld hoe de student de beroepspraktijk kan inzetten voor het behalen van de leeruitkomsten. Ieder semester bespreken student en studentbegeleider de overeenkomst en passen deze waar nodig aan. Ook de werkplekscan wordt dan opnieuw bekeken, om de geschiktheid van de leerwerkplek voor de komende leeruitkomsten te bepalen. De studentbegeleider bezoekt de leerwerkplek van de student en onderhoudt contact met de leerwerkplekbegeleider, die de student begeleidt in de praktijk.

Het docententeam van de Ad SFD bestaat uit een mix van docenten die ervaring hebben met deeltijdonderwijs, met onderwijsontwikkeling voor schuldhulpverlening en/of ervaring in het werken met schuldenproblematiek. De opleiding kan verder beroep doen op docenten van verwante opleidingen en op gastdocenten vanuit het werkveld. Het lectoraat De Gezonde Stad in Zwolle en het lectoraat GGZ en Samenleving zullen expertise leveren voor trainingen en gastlessen.

De Ad SFD wordt georganiseerd vanuit het domein Gezondheid en Welzijn, waarbinnen de deeltijdopleidingen zijn ondergebracht in het team Leven Lang Leren (LLL). De medewerkers binnen dit team zijn onderdeel van regelkringen, die verantwoordelijk zijn voor de organisatie van specifieke modules. Daarnaast zijn docenten aangesteld die als portefeuillehouders verantwoordelijk zijn voor een specifieke teambrede taak. Het team LLL doet beroep op de professionaliteit en eigen verantwoordelijkheid van haar medewerkers, zowel wat betreft de betrokkenheid bij de ontwikkeling en het verzorgen van het onderwijs als wat betreft het actueel houden van vakken en expertise. Alle docenten hebben ruimte voor scholing en Windesheim biedt verschillende professionaliseringstrajecten aan, onder meer op het gebied van didactiek, studentbegeleiding en toetsing.

De contactdagen van de Ad SFD zullen zoveel mogelijk geroosterd worden in een vast gebouw, waarin elke opleiding een centrale verdieping heeft. Het online onderwijs verloopt via de online leeromgeving N@tschool, waar studenten ook alle inhoudelijke en organisatorische informatie over de opleiding kunnen vinden. Studenten en docenten kunnen daarnaast gebruikmaken van de overige faciliteiten en voorzieningen op de campus in Zwolle. Indien nodig verwijst de studentbegeleider studenten door naar het studiesuccescentrum voor aanvullende begeleiding.

Overwegingen

Het panel beoordeelt het curriculum van de Ad SFD als degelijk uitgewerkt, coherent en aansluitend bij de leeruitkomsten, met een verdiepingsslag in de afstudeerfase. De modulaire opzet rondom beroepsgerichte taakgebieden past bij de beoogde doelgroep. Tijdens het bezoek heeft het panel een genuanceerder beeld gekregen van de opzet van het programma en de mate van flexibiliteit; het panel vindt het van belang dat de opleiding daarover goed communiceert met potentiële studenten. De Ad SFD heeft bij de uitwerking van het programma goed gebruikgemaakt van de ervaringen met een nieuw type deeltijdonderwijs binnen verwante opleidingen.

Windesheim zet sterk in op samen leren binnen een kleine leergemeenschap, met veel persoonlijke begeleiding in combinatie met leren in de beroepspraktijk. Het panel is hierover positief en was verheugd dat een student van een verwante Ad-opleiding bevestigde dat de onderwijspraktijk aansluit bij de beschrijvingen uit het dossier. Het leren in de praktijk is volgens het panel adequaat geborgd met een werkplekscan en regelmatig contact tussen de opleiding en de leerwerkplek.

Het panel is onder de indruk van het enthousiaste, sterke en ervaren docententeam. De docenten werken intensief samen bij de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs en de

toetsing en kunnen voor hun eigen scholing gebruikmaken van een uitgebreid aanbod van Windesheim. Binnen het team zijn de verschillende benodigde expertises voldoende vertegenwoordigd; aanvullend kan de opleiding beroep doen op de expertise van verbonden lectoraten. Het panel adviseert de opleiding om het werkveld actief te blijven betrekken bij de opleiding zodat studenten goed zicht krijgen op het brede werkveld. Tijdens het bezoek gaven de werkveldvertegenwoordigers aan hiertoe zeker bereid te zijn.

De opleiding besteedt aandacht aan communicatie en taalvaardigheid op 3F-niveau. Het panel geeft ter overweging mee om ook aandacht te besteden aan het belang van eenvoudige communicatie, aansluitend bij de taalbeheersing van sommige cliënten.

Concluderend stelt het panel dat het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam het voor de instromende studenten mogelijk maken om de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie: voldoet

4.3 Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Het toetsbeleid binnen de Ad SFD sluit grotendeels aan bij dat van andere deeltijdopleidingen binnen het domein Gezondheid en Welzijn. De EvL's van de Ad SFD worden integraal, met alle bijbehorende kennis en vaardigheden, getoetst. Daarbij maakt de opleiding gebruik van flexibele toetsvormen; studenten kiezen zelf hoe zij een leeruitkomst willen aantonen. De opleiding biedt voorgeschreven toetsopdrachten (met als resultaat 'beroepsproducten') aan, maar studenten kunnen ook kiezen voor een eigen beroepsproduct. Tevens kunnen ze meerdere EvL's gelijktijdig laten beoordelen aan de hand van een portfolio-assessment, waarin ze een verzameling van beroepsproducten toelichten. De opleiding legt jaarlijks een steekproef van casussen en opdrachten voor aan werkveldvertegenwoordigers om aansluiting bij de praktijk te borgen.

De vierde en laatste module van de opleiding bestaat uit het afstuderen. Uitgangspunt is dat studenten daarbij gebruikmaken van de door de opleiding voorgeschreven toetsopdrachten. In de afstudeerfase staan profileren, visie ontwikkelen en reflecteren centraal. Studenten laten zien dat ze een preventieve interventie kunnen ontwerpen en moeten hiervoor beroep doen op de kennis en vaardigheden uit de voorgaande modules. Docenten van Windesheim, Hogeschool Inholland en Hogeschool Rotterdam zullen kalibreersessies organiseren om het Ad-niveau te borgen.

Voor bepaalde onderdelen vraagt de opleiding aan studenten om videobeelden aan te leveren om het functioneren van de student in een praktijksituatie te kunnen beoordelen. Alle betrokkenen moeten schriftelijk toestemming hebben verleend voor de opnames. Tijdens het locatiebezoek heeft het panel begrepen dat alternatieve toetsvormen mogelijk zijn wanneer filmen voor een student geen optie is.

Voor iedere EvL is een beoordelingskader vastgesteld, met daarin toetsopdrachten en rubrics, die zijn afgeleid van de leeruitkomsten. Alle informatie over inhoud, vorm, procedures en organisatie rondom toetsing zijn voor iedereen inzichtelijk via de digitale leeromgeving. Ieder schooljaar kent zeven toetsperiodes, zodat studenten gemakkelijker hun eigen studieroute en -tempo kunnen bepalen. Per toets kan een student één keer per schooljaar herkansen. De opleiding evalueert het toetsbeleid regelmatig met alle betrokkenen.

Bij het beoordelen gaan de examinatoren holistisch te werk, maar wel aan de hand van rubrics. Tijdens het locatiebezoek heeft het panel begrepen dat docenten een EvL in eerste instantie

holistisch beoordelen en vervolgens de rubric invullen ter onderbouwing van het oordeel. Op die wijze borgt de opleiding dat alle aspecten voldoende getoetst worden; studenten moeten op alle onderdelen voldoende scores. Elke toetsperiode kijken alle beoordelaars een of twee toetsopdrachten gezamenlijk na, ten bate van de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid. Dit dient als basis voor de kalibreersessie met alle beoordelaars van de betreffende module die twee keer per semester plaatsvindt. In geval van twijfel of een onvoldoende past de opleiding voor een afzonderlijke toets het vierogenprincipe toe en kijkt een tweede beoordelaar mee. Portfolio-assessments worden altijd afgenomen door twee examinatoren. Wat betreft de examinatoren geldt dat begeleiding en beoordeling gescheiden zijn: studentbegeleiders treden niet op als beoordelaar. Leerwerkbegeleiders hebben een adviserende rol in de beoordeling en geven feedback op zowel proces als resultaat.

De deeltijdopleidingen van Windesheim hebben een aparte kamer binnen de examencommissie van het domein Gezondheid en Welzijn. De examencommissie onderzoekt de kwaliteit van de toetsing, adviseert het opleidingsmanagement over het toetsbeleid en borgt het eindniveau van de opleiding. De afgelopen jaren is de commissie zeer actief betrokken geweest bij de toetsing binnen de deeltijdopleidingen vanwege de implementatie van het flexibele onderwijsconcept en nieuwe vormen van toetsing. Momenteel werkt de examencommissie aan de oprichting van een toetscommissie die een deel van de taken van de examencommissie zal overnemen. In de toetscommissie zal een vertegenwoordiger vanuit de betrokken Ad-opleidingen zitting hebben. Tot slot kent de opleiding een toetsexpertteam dat 'aan de voorkant' zorgt voor goede voorwaarden voor toetsafname, zoals een goed toetsrooster, trainingen en kalibreersessies.

Overwegingen

Volgens het panel beschikt de Ad SFD over een uitdagend en gevarieerd toetsprogramma, dat goed aansluit bij de beoogde doelgroep. Door de inzet van beroepsproducten is de toetsing relevant voor de praktijk. De integrale toetsing binnen eenheden van leeruitkomsten staat de studeerbaarheid niet in de weg, zo constateert het panel op basis van ervaringen bij verwante opleidingen die eenzelfde methodiek hanteren.

Het panel vindt de toetsopdrachten goed uitgewerkt en is positief over de rubrics, die ook individuele toetsvormen mogelijk maken. De opdrachten en rubrics zijn voor de studenten beschikbaar, waardoor het voor hen voldoende transparant is hoe zij beoordeeld worden. Bij de beoordeling hanteert de opleiding een duidelijke scheiding van rollen; dit lijkt het panel verstandig. Het panel geeft de opleiding ter overweging mee om, vanuit het principe van co-educatie, bij de beoordeling een brede vertegenwoordiging van het werkveld te betrekken, zodat studenten ook vanuit andere organisaties feedback ontvangen.

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het panel heeft veel vertrouwen in de borging van de toetskwaliteit door de ervaren examencommissie en door de borgingsmechanismen die de opleiding heeft ingericht.

Conclusie: voldoet

4.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate degree. Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: gedrag en maatschappij.

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de nieuwe opleiding positief.

4.6 Aanbevelingen

Ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de opleiding geeft het panel twee aanbevelingen mee. Deze aanbevelingen staan het positieve oordeel van het panel geenszins in de weg.

- Geef in de formulering van de leeruitkomsten met betrekking tot signalering en preventieve interventies (3.1 en 3.2) duidelijker aan dat de Ad'er werkzaam is op het micro- en mesoniveau, in direct contact met individuele cliënten en cliëntgroepen, en niet op een breder gemeenschapsniveau.
- Houd de elementen uit de Wft in het zicht en borg deze. Schenk in het bijzonder voldoende aandacht aan de verantwoordelijkheid van de Ad'er om het belang van de cliënt centraal te stellen ten opzichte van belangen van eventuele opdrachtgevers en/of samenwerkingspartners.

5 Overzicht oordelen

Standaard	Oordeel
<u>Beoogde leerresultaten</u> <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
<u>Onderwijsleeromgeving</u> <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
<u>Toetsing</u> <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Algemene conclusie	Positief

Bijlage 1: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de locatie op 12 december 2019.

Locatie: Christelijke Hogeschool Windesheim, Zwolle.

Programma:

08.30 – 09.00	ontvangst panel
09.15 – 09.30	presentatie opleiding
09.30 – 10.00	opleidingsmanagement
10.15 – 11.00	docententeam
11.15 – 12.00	toetsing & borging
13.00 – 13.30	(beoogde) studenten
13.45 – 14.30	werkveld
15.30	terugkoppeling

Bijlage 2: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding

- Aanvraag CHW TNO Ad Sociaal Financiële Dienstverlening
- Bijlagen:
 - o Bijlage 1 achtergrond en beargumentering beroepsprofiel Ad SFD
 - o Bijlage 2 functies en contexten voor de Ad SFD
 - o Bijlage 3 BoKS uit enquête werkveld
 - o Bijlage 4 verslag werkveldbijeenkomst 1
 - o Bijlage 5 verslag werkveldbijeenkomst 2
 - o Bijlage 6 presentielijst werkveldbijeenkomst 2
 - o Bijlage 7 uitwerking SWOT analyse werkveldbijeenkomst 2
 - o Bijlage 8 verslag werkveldbijeenkomst 3
 - o Bijlage 9 taakgebieden en leeruitkomsten AD SFD
 - o Bijlage 10 competentieprofiel Ad SFD
 - o Bijlage 11 verantwoording niveau Ad opleiding
 - o Bijlage 12 onderwijsprogramma inclusief urenverantwoording
 - o Bijlage 13 onderwijsconcept
 - o Bijlage 14 uitwerking didactisch concept Ad SFD
 - o Bijlage 15 werkplekscan Ad SFD
 - o Bijlage 16 beschrijving onderwijseenheden modules 1 en 2
 - o Bijlage 17 flyer teamleden Leven Lang Leren
 - o Bijlage 18 samenstelling docententeam
 - o Bijlage 19 OER 2019-2020 Ad SFD opleidingsdeel
 - o Bijlage 20 toetsbeleid Ad SFD met toetsprogramma
 - o Bijlage 21 toetsopdracht 1.1 en rubric
 - o Bijlage 22 toetsopdracht 1.2 en rubric
 - o Bijlage 23 toetsopdracht 1.3 en rubric
 - o Bijlage 24 toetsopdracht 2.1 en rubric
 - o Bijlage 25 toetsopdracht 2.2 en rubric
 - o Bijlage 26 toetsopdracht 3.1 en rubric
 - o Bijlage 27 toetsopdracht 3.2 en rubric
 - o Bijlage 28 toetsopdracht 4.1 en rubric
 - o Bijlage 29 toetsopdracht 4.2 en rubric
 - o Bijlage 30 studiehandleiding afstuderen
- Literatuurlijst

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Geüpdatete versies van de bijlagen 9, 12, 15, 19 t/m 29
- Feedbackformulier leerwerkbegeleider
- Overzicht studiewijzers Ad SFD

Bijlage 3: Lijst met afkortingen

Ad	associate degree
ba	bachelor
BoKs(A)	Body of Knowledge, Skills en Attitude
EC	European Credits (studiepunten)
EvL	eenheid van leeruitkomsten
hbo	hoger beroepsonderwijs
LLL	Leven Lang Leren
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
SFD	Sociaal Financiële Dienstverlening
Wft	Wet financieel toezicht

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met
het oog op beperkte toetsing van de nieuwe opleiding Associate degree
Sociaal Financiële Dienstverlening van de Christelijke Hogeschool
Windesheim
Aanvraagnummer: 008654

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 28 • 2514 JK Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net